

JORDI MOLIST

DESPERTA, FERRO!

LA REINA SOLA

JORDI MOLIST

DESPERTA, FERRO!

La reina sola

Traducció de Núria Parés Sellarès

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
TÍTOL ORIGINAL: LA *REINA SOLA*
PRIMERA EDICIÓ: MAIG DEL 2021
© JORDI MOLIST, 2021
© DE LA TRADUCCIÓ: NÚRIA PARÉS SELLARÈS, 2021
© DEL DISSENY DELS MAPES: ÀLVAR SALOM
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2788-3
DIPÒSIT LEGAL: B. 5.880-2021
FOTOCOMPOSICIÓ: TONI CLAPÉS

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

MESSINA, SICÍLIA, JUNY DE 1284

Algú trucava violentament a la porta. Súria es va incorporar al llit, alarmada, i va veure que també ho feia Roger.

—No hauríeu de ser aquí, almirall —va mussitar, confosa i disgustada—. No hauríeu de ser al meu llit.

Va recordar el que havia passat. Li feia la sensació que l'havien enganyat, que havia caigut en una trampa. Va veure que Beatriu, la seva amiga, tapada amb una bata, treia el cap per la finestra.

—És el vostre segon de bord, almirall —va informar—. Amb el vostre escuder. Sembla greu.

Roger es va vestir ràpidament per baixar, certament havia de ser molt greu perquè Giacomo s'atrevis a molestar-lo.

—Una multitud enardida assetja el castell —va informar Giacomo, el noi sense somriure—. Tiren pedres i la cosa empitjorà, perquè van armats. És una revolta, la reina està en perill!

—Cal actuar immediatament —va dir Roger.

Malgrat l'ensurt, a Súria encara li pesaven les parpelles per la son i se sentia entumida. Tot i així, es va llevar de seguida per posar-se la samarra i agafar les armes. L'almirall ja donava instruccions. Va dir que ell aniria al port a buscar els ballesters de la flota, i li va ordenar a Súria que avisés els seus companys almogàvers que acampaven fora dels murs de la ciutat.

—Beatriu avisarà els meus —va contestar ella—. Jo vaig directament al castell.

—De cap manera —la va advertir Roger—. Aquesta gent està

exaltada, porten armes i et veuran com una enemiga. No hi pots anar sola, espera'ns.

Súria el va mirar aïrada, no li perdonava el que havia passat a la nit. No pensava obeir-lo.

—Aneu a la merda, almirall! Me'n vaig al castell.

Roger va grunyar.

—No em puc pas entretenir discutint amb aquesta dona tossuda —va remugar.

I se'n va anar cap al port seguit del seu escuder, mentre que Beatriu i Giacomo sortien de la ciutat a buscar el clan almogàver.

El castell de Matagrifone era a la part alta de Messina, i cobria el punt més vulnerable de les muralles de la ciutat. La seva missió principal era la defensa exterior, i era fàcil d'assaltar des de l'interior, ja que aquella part estava pràcticament tota construïda amb fusta.

Súria va córrer pendent amunt i quan va arribar panteixant a la plaça del davant del castell, es va trobar amb una multitud silenciosa, però inquieta. Molts duïen armes, i estaven tan atents a la reina que els parlava, que no es van adonar de la seva presència.

Súria apreciava molt la sobirana. No la coneixia personalment, però l'havia vist arengar les tropes i se sentia identificada amb ella. Totes dues eren dones obligades a lluitar en un món d'homes.

La reina de Sicília i Aragó era en un dels merlets baixos de sobre la porta principal, flanquejada per dos cavallers amb armadura i per ballesters que apuntaven a la multitud. No anava protegida i estava exposada a qualsevol projectil. Anava vestida amb una gonella blava i, com a símbols reials, duïa una capa porpra i la corona. S'erigia molt serena, menyspreant el perill, i s'adreçava a la gent en sicilià. Súria va poder sentir les seves últimes paraules:

—Per tant, ordeno que torneu a les vostres llars amb les vostres famílies i us prepareu per defensar-les, juntament amb mi, de la gran invasió que ve del nord. Que Déu us acompanyi, torneu a les vostres cases, perquè davant d'aquests murs només hi trobareu la mort. La mort com a rebels traïdors a la causa de Sicília.

Durant uns instants va imperar el silenci a la plaça. Súria va veure que alguns, no gaires, obeïen la reina i se n'anaven. Però la major

part dels presents no es va moure i van començar a parlar i a discutir. El so de les trompetes els va fer callar i un dels cavallers que flanquejava la reina va cridar:

—La reina Constança, la vostra sobirana, ha parlat! Compliu les seves ordres i torneu a les vostres cases!

Alguns ja començaven a marxar quan, de sobte, es va sentir el so del ressort d'una ballesta en el moment de disparar-se. I la reina es va desplomar.

Es van produir crits d'espant.

—Han matat la reina! —cridava la multitud.

Súria va notar que se li aturava el cor, i la va envair una barreja de ràbia i de pena tan profunda que li va omplir els ulls de llàgrimes. Molts es van posar a córrer per por dels trets dels ballesters del castell. Però ella, que aleshores ja estava completament desperta i alerta, es va acostar uns passos cap al lloc on s'havia originat el so, esquivant la gent que fugia, i va veure un home que intentava ocultar una ballesta sota la capa. Era d'estatura mitjana, amb una barba negra i una cicatriu a la galta. Se li veien aires de pinxo i estava envoltat d'uns quants homes de la mateixa mena que anaven armats. S'hi va atansar sense tenir en compte el perill.

—Aragó! —va cridar, al mateix temps que li llançava l'ascona.

Tot i els vint passos que els separaven, li va travessar el coll i l'home va caure fulminat. Els altres la van mirar alarmats. No s'havien adonat de la seva presència. Malgrat la fúria que l'envaïa per dins, Súria actuava amb la fredor que la caracteritzava a la batalla, i ja brandava un dels venables que solia portar lligats a l'esquena.

—Desperta, ferro! —va cridar, arremetent contra aquells individus.

—És la dona almogàver! —va exclamar un d'ells.

I es van disposar a fer-li front. En aquell instant, Súria va ser conscient del perill suïcida al qual s'exposava, però ja era massa tard per fer-se enrere. Si els donava l'esquena, la matarien com a un gos. Però de seguida va sentir l'eco del seu crit proferit per centenars de goles:

—Desperta, ferro!

Els almogàvers i els ballesters arribaven amb l'almirall. La gent que quedava a la plaça va fugir corrents, igual que aquells individus.

Un d'ells va caure amb l'esquena travessada pel venable de Sùria. Llavors, la dona almogàver va mirar cap on hi havia hagut la reina Constança. No hi havia ningú.

Va sentir un pesar, una desemparança, que li feia encongir el cor. Si la reina era morta, les conseqüències serien terribles.

CASTELL DE MATAGRIFONE, MESSINA, SICÍLIA, ABRIL DE 1283
UN ANY I DOS MESOS ABANS

—No us presenteu al duel, senyor, és una trampa —li vaig suplicar, angoixada—. Us hi jugueu la vida.

Pere em va mirar amb tendresa i després em va fer un somriure trist.

—El dia 1 de juny he de ser a Bordeus, Constança —va mussitar, repetint el de sempre—. M'hi jugo l'honor.

—Però és un engany, una trampa! —vaig insistir—. No tindreu ni la més mínima oportunitat.

Estava angoixada per la por, la inseguretat, la tristesa. El dia abans, el meu marit, complint la seva promesa, em va coronar reina de Sicília. I l'endemà m'abandonava per iniciar un viatge cap a la seva pròpia destrucció, cap a la mort.

Em deixava sola, sense experiència de govern, per regnar en un país en guerra. Una guerra contra uns enemics d'una superioritat inqüestionable. Els tres principals poders del segle: Carles d'Anjou, l'assassí del meu pare, convertit en el veritable emperador mediterrani; el rei de França, nebot de l'anterior; i el papa. Tots tres, francesos i aliats.

Pere deixava a les meves mans el destí dels nostres fills i el dels meus compatriotes sicilians, que s'havien rebel·lat contra la tirania de Carles, el braç armat del pontífex. M'aclaparava la responsabilitat. L'havia de dissuadir.

—Quedeu-vos amb mi —li vaig implorar—. No aneu a França. No em deixeu sola, les vostres obligacions són aquí, amb els

sicilians que us van fer el seu rei i amb els nostres fills. És un viatge insensat, senyor. Aneu cap a una trampa mortal.

Em va agafar les mans, me les va besar i després se'm va quedar mirant. Li vaig observar el rostre, intentant retenir les seves faccions a la memòria. Tenia el nas ferm, els ulls de color gris clar, un poderós mentó en una cara afaitada, les celles espesses i els cabells, a mig camí de les espatlles, d'un to castany gairebé ros. Era alt, fort, i posseïa una veu potent que es feia sentir a les batalles. Perquè li agradava lluitar al front de les seves tropes i no havia deixat de fer-ho fins feia molt poc, quan li vaig arrencar la promesa.

—Digueu-me, senyora —va contestar—, què és un cavaller sense honor? Què és un rei si no és un cavaller? —I ell mateix es va respondre—. Res! Ho sento, estimada Constança, però he d'anar a aquesta cita.

Desanimada, em vaig preguntar què era el que arrossegava sense remissió alguns homes a un destí fatal, per què es comportaven com aquelles papallones nocturnes que voleien al voltant d'una flama fins que la toquen i cauen cremades. No era capaç d'entendre què era el que empenyia el meu marit cap a una trampa que li costaria la vida o, almenys, la llibertat. Ell al·legava que era el seu honor, però, era el perill el que realment l'atreïa?

Coneixia bé la seva manera de pensar, ho repetia sovint als nostres fills: «Aparentar poder confereix poder —deïa—, mostrar valor dona valor, i comportar-te com un cavaller et fa cavaller».

I ell volia demostrar al món que era poderós, valent i tot un cavaller. I d'això s'aprofitava l'astut guillot de Carles d'Anjou, parant-li aquella trampa. Una jugada evident per a tothom, llevat, aparentment, del meu marit.

Tanmateix, Pere s'havia passat la vida lluitant contra nobles rebels, musulmans i ara francesos. Va reconquerir Múrcia als sarraïns revoltats i va fer matar el seu propi germà bastard, en presència seva, per traïdor, amb la qual cosa va sotmetre la noblesa aragonesa, i després va fer el mateix amb la catalana. No era cap babau.

Havia vençut no només per força i saber, sinó també gràcies a la seva intel·ligència i les seves arts diplomàtiques. Jo sempre li havia admirat la seva habilitat, especialment quan va aconseguir que uns nobles rebels i curts de mires el seguissin fins a Sicília, engançant-los, i participessin en una guerra tan llunyana dels seus feus.

Però aquesta vegada pressentia que era ell l'enganyat. Que el francès el superava i havia caigut a la seva trampa.

Tot i que no m'acabava de creure que fos tan cec. Confiava que es guardés alguna cosa a la màniga, i resava per això. Perquè el meu estimat marit normalment es mostrava hermètic amb els seus plans, fins i tot amb mi. Sovint deia: «Si la meua mà dreta sabés el que fa l'esquerra, la tallaria». I es quedava mirant el seu interlocutor sense dir res més, amb un somriure que suavitzava una negativa a informar que sonava a amenaça. Quan escollia un camí, esperava que el seguissin sense preguntar.

Pere era així.

I jo acabava de patir-ho. Havia viatjat a la meua terra natal amb el cor ple de joia. Hi anava il·lusionada, pensant a gaudir amb ell d'aquell regne que em pertanyia per herència. Però no seria així.

El meu marit complia una promesa que semblava impossible quan me la va fer. La de venjar el meu pare i donar-me Sicília. Ben cert. Però tan bon punt em va posar la corona al cap, em va sorprendre dient-me que se n'anava. Que em deixava en un país que vaig haver d'abandonar als tretze anys i que amb prou feines coneixia, on molts ens rebutjaven i on ens enfrontàvem a uns poderosíssims enemics que es preparaven per reconquerir-lo. En una illa que podia esclatar en una insurrecció que em costés la vida i la dels meus fills. No, la corona de Sicília no era cap regal.

Estava decebuda. Havia de convèncer Pere. Havia de fer que es quedés. El necessitava al meu costat.